

Stockholm den 7 mars 2023

R-2022/2604

Till Justitiedepartementet

Ju2022/02883

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 15 december 2022 beretts tillfälle att yttra sig över Domstolsverkets promemoria Begäran om författningsändring avseende ledighet för domare för att ha en annan anställning.

Synpunkter

Sveriges advokatsamfund har ingen erinran mot att respektive domstolschef bemyndigas att fatta beslut avseende ledighet för domare. Förslaget bidrar till att stärka domstolarnas oberoende och självständighet.

Vad gäller förslaget om ett överklagandeförbud ser Advokatsamfundet flera problem med att införa ett sådant. Flera av dessa problem lyfts i promemorian, även om det i promemorian dras en slutsats som inte delas av Advokatsamfundet. Utöver vad som anförts i promemorian kan konstateras att det tyvärr finns ett flertal domstolar där chefskapet inte alltid fungerar som det bör. Att införa ett överklagandeförbud skulle minska enskilda domares oberoende och självständighet. Risken att en domare som står på god fot med domstolschefen skulle beviljas ledighet, medan en domare som har en mer problematisk relation till domstolschefen skulle nekas ledighet, kan inte bortses från.

För att undvika godtycke och få en enhetlig praxis är det nödvändigt att det finns en möjlighet för den enskilde domaren att överklaga domstolschefens beslut. Den



nuvarande ordningen där beslutet kan överklagas till regeringen har såvitt kan bedömas fungerat väl. Det finns dock principiella och konstitutionella betänkligheter kring en sådan ordning. Med anledning därav kan det finnas anledning att i stället låta Domarnämnden vara den instans som prövar aktuella överklaganden. Domarnämnden kommer enligt promemorian få uppgiften att pröva ansökan om ledighet för domstolschefer och borde därmed även kunna fungera som överprövningsinstans beträffande övriga domare. Det skulle bidra till att det skapas en enhetlig praxis på området. Advokatsamfundet delar inte uppfattningen att detta skulle kunna påverka förtroendet för Domarnämnden i negativ riktning.

Beträffande övriga förslag i promemorian har Advokatsamfundet ingen erinran.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander